

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Η φάρμα είναι χάρμα

Γεωργία και
αγροτική
ανάπτυξη

**Η Άμεση Ευρώπη είναι μια υπηρεσία που σας βοηθά να βρείτε
απαντήσεις στα ερωτήματά σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2014

ISBN 978-92-79-37338-1

doi:10.2762/26762

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2014

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Εικονογράφηση: Véronique Hariga - www.hariga.be

Printed in Belgium

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΟ ΧΑΡΤΙ

Η φάρμα είναι χάρμα

Ο Νικόλας βρίσκεται στο τρένο κι απ' το παράθυρο βλέπει τους αγρούς και τα δέντρα να περνούν. Είναι η αρχή της άνοιξης και ανάμεσα στα απογυμνωμένα δέντρα πού και πού μπορεί να διακρίνει το ποτάμι στην κοιλάδα. Ο Νικόλας και οι γονείς του πάνε επίσκεψη στους θείους και την ξαδέρφη του, τη Λένα, στη φάρμα τους. Είναι η πρώτη φορά από τότε που ήταν μικρός. Δεν θυμάται και πολλά πράγματα από την τελευταία του επίσκεψη.

Όμως, αναγνωρίζει τη Λένα και τη θεία και τον θείο του που ήλθαν να τους υποδεχτούν στον σιδηροδρομικό σταθμό του χωριού. Οι μεγάλοι λένε: «Τι ωραία που βρισκόμαστε πάλι». «Χαιρόμαστε τόσο πολύ που καταφέρατε και ήρθατε όλοι». Ο Νικόλας και η Λένα κοιτάζονται ντροπαλά.

Η συστολή τους δεν κρατάει πολύ. Φτάνοντας στο αγροτόσπιτο, μιλάνε για παιχνίδια, σχολεία, φίλους και κατοικίδια ζώα. «Δεν έχω κατοικίδιο ζώο», λέει η Λένα, βγαίνοντας από το αυτοκίνητο. «Έχουμε σκυλί, τη λένε Φλος, αλλά δεν είναι κατοικίδιο. Είναι εργαζόμενο σκυλί. Βοηθάει στο φύλαγμα του κοπαδιού. Αν χαθεί ένα πρόβατο, το βρίσκει και το φέρνει πίσω. Έτσι κι αλλιώς, υπάρχουν πολλά ζώα στη φάρμα.»

Η Φλος, που καθόταν στην αυλή, ήρθε δίπλα τους για να τους δει καλύτερα. Μύρισε τους νεοφερμένους κι ύστερα κούνησε την ουρά της. Και μάλιστα άφησε τον Νικόλα να τη χαϊδέψει.

«Σίγουρα πεινάς μετά το ταξίδι», είπε στον Νικόλα η θεία Πόλυ. «Φάε τώρα ένα μήλο. Σε λίγο θα έχουμε αυγά, γάλα, τυρί και ψωμί —όλα από τη φάρμα.»

Ενώ τρώνε, ο Νικόλας ακούει έξω τον άνεμο να δυναμώνει. Τώρα σκοτείνιασε. «Απόψε, θα έχουμε καταιγίδα», λέει ο θείος Φώτης. Υπάρχουν κάποιες προβατίνες που περιμένουν να γεννήσουν τα αρνάκια τους. Αν τα αρνάκια γεννηθούν απόψε, μπορεί να χρειαστούν βοήθεια.»

Μια ώρα αργότερα, ο άνεμος έγινε θύελλα. Ο θείος Φώτης κι ο μπαμπάς του Νικόλα έβαλαν ψηλές μπότες και βαριά πανωφόρια. Με ένα τρακτέρ που είχε πίσω του ρυμούλκα πήγαν να δουν τα πρόβατα.

Ο Νικόλας και η Λένα έχουν άδεια να μείνουν ξυπνητοί έως τον γυρισμό των πατεράδων τους. Βλέπουν τα φώτα του τρακτέρ που σταματάει έξω από τον αχυρώνα. Βάζουν παλτά και σάρπες και τρέχουν προς τα εκεί. Εκείνη την ώρα, οι δύο άντρες έβαζαν μια μάνα προβατίνα και δυο μικροσκοπικά αρνάκια στη μάντρα με μπόλικο και στεγνό άχυρο.

Ο θείος Φώτης είπε στα παιδιά: «Η Φλος βρήκε την προβατίνα και τα δίδυμα αρνάκια στην κόχη ενός αγρού. Τα αρνάκια ήταν τόσο μικρά και αδύνατα που θα μπορούσαν να πέθαιναν, αν δεν τα είχε δει. Μπορούν να μείνουν στα ζεστά, στον στεγνό αχυρώνα, ωστόσο δυναμώσουν αρκετά για να γυρίσουν πίσω στον αγρό.»

Το επόμενο πρωινό είναι φωτεινό και ηλιόλουστο. Η καταιγίδα πέρασε. Ο Νικόλας βγήκε έξω. Βλέπει κότες στον κοντινό αγρό. Η Λένα και η μητέρα της φέρνουν έναν κουβά σιτάρι για να τις ταΐσουν. Η Λένα λέει: «Οι κότες μας ζουν έξω. Δεν τις κρατάμε στον αχυρώνα. Είναι ευτυχισμένες που ζουν έξω. Οι δικές μας κοτούλες μπαίνουν μέσα μόνο τη νύχτα ή για να γεννήσουν τα αυγά τους.»

Ο θείος Φώτης είναι στο χωράφι με τα κηπευτικά. Φυτεύει σειρές καρότα, φασόλια, μαρούλια, αγγούρια, κουνουπίδια, σέλινα, πιπεριές, σπανάκια, ραπανάκια, πράσα και κρεμμύδια. «Μπορούμε να βοηθήσουμε;» ρωτάνε τα παιδιά. Γρήγορα στρώνονται στη δουλειά. Ο θείος Φώτης ανοίγει τρύπες στο μαλακό σκουροκάστανο χώμα. Η Λένα κώνει έναν σπόρο σε κάθε τρύπα και ο Νικόλας γεμίζει τις τρύπες με φρέσκο χώμα και το πιέζει προσεκτικά.

Ο θείος Φώτης λέει στον Νικόλα: «Αν ξανάρθεις στις επόμενες σχολικές διακοπές, θα μπορείς να φας πολλά απ' αυτά που φύτεψες σήμερα». «Πολύ θα το 'θελα», λέει ο Νικόλας. «Θα ρωτήσω τη μαμά μου και τον μπαμπά μου τότε μπορούμε να ξανάρθουμε.»

Την άλλη μέρα ο Νικόλας και η Λένα έχουν φούριες. Είναι η μέρα που ο Νικόλας και οι γονείς του επιστρέφουν στο σπίτι τους στην πόλη. Αλλά, πρώτα, πρέπει να γίνουν πολλές δουλειές.

Ξυπνάνε νωρίς για να βοηθήσουν στο να έρθουν από τον αγρό οι αγελάδες για άρμεγμα. Το γάλα μεταφέρεται με φορτηγό που το πηγαίνει στο γαλακτοκομείο. «Στο γαλακτοκομείο», λέει ο θείος Φώτης, «βάζουν το γάλα σε μπουκάλια και χάρτινα κουτιά και το στέλνουν σε καταστήματα και σούπερ μάρκετ, για να το αγοράσει ο κόσμος. Κάποια ποσότητα από το γάλα παραδίδεται σε σχολεία, για να το πιούνε τα παιδιά», λέει. «Και η θεία Πόλυ κρατάει γάλα για να το κάνει παγωτό, τυρί και γιαούρτι.»

Τότε τα παιδιά πάνε στον αγρώνα. Τα αρνάκια ταΐστηκαν με το γάλα της μάνας τους και μοιάζουν να 'χουνε δυναμώσει. Η Λένα κι ο Νικόλας τα χαϊδεύουν. Ο θείος Φώτης λέει: «Ήρθε ο καιρός γι' αυτά και τη μάνα τους να πάνε πίσω στον αγρό με τα άλλα πρόβατα».

«Μπορώ να έρθω;» ρωτάει ο Νικόλας. «Δεν έχουμε καιρό», λέει ο πατέρας του. «Πρέπει να πάμε στον σταθμό για να πάρουμε το τρένο».

«Ακούστε κάτι», λέει ο θείος Φώτης. «Θα τραβήξω μια φωτογραφία τη Λένα να βάζει τα αρνάκια πίσω στον αγρό τους και θα σας τη στείλω με το ίντερνετ. Θα σας περιμένει όταν γυρίσετε σπίτι. Παρότι ζούμε στην εξοχή, έχουμε και εμείς ίντερνετ, όπως και οι οικογένειες που ζουν στην πόλη.»

«Και έχουμε ίντερνετ και υπολογιστές στο σχολείο μας», λέει η Λένα, «με ένα σωρό εκπαιδευτικά παιχνίδια».

Καλοκαίρισε. Έφτασαν οι σχολικές διακοπές. Ο Νικόλας είναι ξεσηκωμένος. Ήρθε ο καιρός να ξαναπάνε στη Λένα και τους γονείς της. Όταν βγήκαν από το τρένο, έπεσαν φάτσα στην αγορά των αγροτών. Ο θείος Φώτης λέει στον Νικόλα: «Παρότι προμηθεύουμε καταστήματα και εστιατόρια στις πόλεις, πουλάμε πράγματα και στη δική μας αγορά. Πολύς κόσμος έρχεται να αγοράσει.»

Η αγορά είναι γεμάτη χρώματα, μυρωδιές και θόρυβο. Υπάρχουν όλων των λογίων τα κηπευτικά: κόκκινα, κίτρινα, καφετιά, μαύρα, πράσινα, ροζ και λευκά. «Πόσα από αυτά ξέρετε πώς τα λένε;» ρωτάει ο θείος Φώτης. Τα αυγά είναι στοιβαγμένα σε μικρές πυραμίδες. Τα τυριά είναι απλωμένα δίπλα στο γιαούρτι, το βούτυρο και την κρέμα γάλακτος. Ηλιέλαιο και ελαιόλαδο πουλιούνται σε μπουκάλια και δοχεία. Μοσχοβολιστή λεβάντα και άλλα βότανα κρέμονται πάνω από τους πάγκους. Μερικοί αγρότες που έχουν μελίσσια πουλάνε βαζάκια με μέλι.

Στη φάρμα, η Λένα δείχνει στον Νικόλα τα κηπευτικά που βοήθησε να φυτευτούν στην τελευταία του επίσκεψη. Τα φυτά είναι γεμάτα με ώριμα λαχανικά. Το κουνουπίδι φτάνει σχεδόν έως τη μέση του Νικόλα. «Τρώμε πολλά λαχανικά», λέει η Λένα. «Όλοι πρέπει να τρώμε λαχανικά —μας κάνουν καλό». Η Λένα κόβει δυο ντομάτες για τον Νικόλα. Είναι πιο μεγάλες από μπαλάκια του τένις. «Μμμ, είναι τόσο γλυκιές», φωνάζει ο Νικόλας.

Τα παιδιά πάνε να δούνε το κοπάδι.
Η Λένα λέει στον Νικόλα ότι όλα τα
αρνάκια πουλήθηκαν σε άλλο αγρότη.
Βλέπουμε τη Φλος να δουλεύει σκληρά.

Φέρνει τα πρόβατα ένα ένα στην
είσοδο της μάντρας. Εκεί τους
κουρεύουν όλο το μαλλί.

«Με το μαλλί τους φτιάχνουμε ρούχα και χαλιά», λέει ο θείος Φώτης. Τα πρόβατα είναι
γυμνά χωρίς το μαλλί τους, αλλά έτσι δροσίζονται και κουβαλάνε λιγότερα έντομα. Το
μαλλί τους φυτρώνει στην ώρα του για να τα κρατήσει ζεστά τον χειμώνα.»

Πίσω στη φάρμα, βαθυγάλανα χελιδόνια πετάνε μέσα-έξω στον αχυρώνα. Ο πατέρας του Νικόλα τους λέει: «Φτιάχνουν μέσα φωλιές, με λάσπη από την κοίτη του ποταμού. Τα χελιδόνια πίνουν έντομα για να ταΐσουν τα μικρά τους».

Στην οροφή του αχυρώνα υπάρχει άλλη μια φωλιά —πολύ πιο μεγάλη. Είναι ένα πλέγμα από μεγάλα κλαριά και μικρά κλωναράκια και ανήκει σε μια οικογένεια πελαργών. Η Λένα λέει: «Λένε πως, αν οι πελαργοί φτιάξουν φωλιά στη στέγη σου, αυτό σου φέρνει τύχη».

«Βλέπεις», λέει ο πατέρας του Νικόλα, «η ύπαιθρος είναι ανοιχτή σε όλους. Οι αγρότες και οι οικογένειές τους φροντίζουν τα ζώα και καλλιεργούν την τροφή μας. Αλλά στην εξοχή ζούνε και τα πουλιά, όπως τα χελιδόνια και οι πελαργοί. Ύστερα, άνθρωποι της πόλης, σαν και μας, έρχονται στην εξοχή για διακοπές, ή για περιπάτους ή για πικνίκ».

Το επόμενο πρωί, ο θείος Φώτης βγήκε έξω νωρίς με τη θεριστική του μηχανή — με μερικούς εργάτες γης πάνω σε τρακτέρ και ρυμούλκες. Είναι η πιο σημαντική εποχή της χρονιάς, όταν πρέπει να θεριστούν οι περισσότερες σοδειές. Θα δουλεύουν κάθε μέρα έως αργά, μέχρι να σκοτεινιάσει, για να μαζέψουν όλη τη συγκομιδή από τους αγρούς.

Ρίχνει μια ψιλή βροχούλα, σαν ένα μικρό καλοκαιριάτικο ντους. Όταν σταματάει, ένα πολύχρωμο ουράνιο τόξο απλώνεται στον ουρανό. «Οι φίλοι μου στο σχολείο μου είπαν πως υπάρχει ένα πιθάρι με χρυσάφι στο τέλος του ουράνιου τόξου», λέει ο Νικόλας. «Αλλά είναι δύσκολο να το φτάσει κανείς».

«Ας προσπαθήσουμε να το βρούμε», λέει η Λένα. «Μπορούμε να πάμε με τα ποδήλατα.» Βγάζει δυο ποδήλατα από το γκαράζ κι αρχίζουν να τρέχουν προς την κατεύθυνση του ουράνιου τόξου. Η Φλος τρέχει δίπλα τους, γαβγίζοντας χαρούμενα. «Αν βρούμε το χρυσάφι, τι θα το κάνουμε;», ρωτάει ο Νικόλας.

Τρέχουν με το ποδήλατο κάμποση ώρα. Όμως το ουράνιο τόξο φαίνεται να μακραίνει, όχι να έρχεται πιο κοντά. Πάνε στο χωράφι όπου δουλεύει ο θείος Φώτης με τους άντρες. «Πού πάτε;» τους ρωτάει. «Προσπαθούμε να φτάσουμε στο τέλος του ουράνιου τόξου για να βρούμε το πιθάρι με το χρυσάφι», του αποκρίνεται ο Νικόλας.

Ο θεός Φώτης χαμογελάει διάπλατα. «Τα ουράνια τόξα είναι φτιαγμένα από τις ακτίδες του ήλιου πάνω στις σταγόνες της βροχής. Όταν πας κοντά τους, χάνονται», τους εξηγεί. «Αν δεν βρείτε ουράνιο τόξο όταν πάτε εκεί, δεν θα βρείτε ούτε χρυσάφι.»

«Όμως, κοιτάξτε το ουράνιο τόξο σας εκεί πέρα. Φαίνεται να τελειώνει στη μέση αυτού του χωραφιού με το χρυσό σιτάρι. Αυτό είναι το χρυσάφι στο τέλος του ουράνιου τόξου», λέει γελαστά ο θεός Φώτης.

Σκύβει έξω από τη μηχανή του και εξηγεί. «Παρότι το σιτάρι δεν είναι τόσο πολύτιμο όσο το χρυσάφι, έχει κι αυτό την αξία του», λέει. «Φτιάχνουμε μ' αυτό ψωμί», λέει ο Νικόλας. «Και μακαρόνια», φωνάζει η Λένα.

Τέλειωσαν οι διακοπές. Καιρός για επιστροφή. Ο Νικόλας μεταφέρει ένα καφάσι με φρούτα και λαχανικά για να τα πάρουν μαζί τους στο σπίτι. Δεν βλέπει πού πηγαίνει.

«Μην πατάς εδώ», φωνάζει η Λένα. Πολύ αργά. Ο Νικόλας πάτησε σε ένα αυγό που γέννησε μια κότα κοντά στο αυτοκίνητο. Γλίστρησε και κάθισε πάνω του.

«Κανονικά οι κότες γεννούν τα αυγά τους μέσα. Αλλά καμιά φορά το ξεχνάνε», λέει η Λένα.

Όλοι γελάνε. Ο Νικόλας αλλάζει παντελόνι κι όλοι πάνε στον σταθμό. Ο Νικόλας ζητάει από τη Λένα να του στέλνει όλα τα νέα της φάρμας μετά την επιστροφή του στην πόλη.

Λίγες βδομάδες αργότερα, ο Νικόλας παίρνει ένα ηλεκτρονικό μήνυμα από τη Λένα και τους γονείς της — με μερικές φωτογραφίες. Έχει πολλά νέα.

«Ο μπαμπάς θέρισε όλες μας τις σοδειές. Όργωσε μερικά από τα χωράφια μας που είναι έτοιμα να δεχτούν τους σπόρους για την επόμενη χρονιά. Τώρα έχει πολλή δουλειά με πράγματα που δεν μπορεί να κάνει άλλη περίοδο του χρόνου. Σήμερα επισκευάζει έναν πέτρινο τοίχο που γκρεμίστηκε. Αύριο θα καθαρίσει ένα χαντάκι στην άκρη του δρόμου.

«Όταν χειμωνιάσει, θα ταΐζει τα ζώα μας και θα κάνει σχέδια για την επόμενη χρονιά. Λέει πως θα μετατρέψει ένα από τα κτίσματα της παλιάς φάρμας σε ολοκαίνουργιο εξοχικό σπίτι. Μπορείτε να είστε οι πρώτοι που θα το κατοικήσετε, μόλις ετοιμαστεί του χρόνου το καλοκαίρι».

Το κείμενο της παρούσας δημοσίευσης έχει απλώς ενημερωτικό χαρακτήρα και δεν συνεπάγεται νομική δέσμευση.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Άμεση Ευρώπη (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Συνδρομές επί πληρωμή:

- μέσω των εμπορικών αντιπροσώπων της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm).

Ο Νικόλας βρίσκεται στο τρένο κι απ' το παράθυρο βλέπει τους αγρούς και τα δέντρα να περνούν. Είναι η αρχή της άνοιξης και ανάμεσα στα απογυμνωμένα δέντρα πού και πού μπορεί να διακρίνει το ποτάμι στην κοιλάδα. Ο Νικόλας και οι γονείς του πάνε επίσκεψη στους θείους και την ξαδέρφη του, τη Λένα, στη φάρμα τους...

**Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και
Αγροτικής Ανάπτυξης**

<http://ec.europa.eu/agriculture/>

Υπηρεσία Εκδόσεων

ISBN 978-92-79-37338-1

9 789279 373381

doi:10.2762/26762